

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตสื่อสารมวลชน ระดับปริญญาตรี เกี่ยวกับการปรับปรุงรายการโทรทัศน์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจเวลาออกอากาศและเปรียบเทียบปริมาณรายการที่ออกอากาศของสถานีโทรทัศน์ ๔ แห่ง คือ สถานีไทยโทรทัศน์ช่อง ๔ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๙ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗ (ขาวดำช่อง ๘) และสถานีไทยโทรทัศน์สีช่อง ๓ (ขาวดำช่อง ๒) ว่ามีปริมาณของการจัดแบ่งรายการเท่าใด นอกจากนี้เพื่อศึกษาถึง ลักษณะการชม ความสนใจในรายการโทรทัศน์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของรายการโทรทัศน์ทั่ว ๆ ความเหมาะสมในเรื่องจำนวนเวลาที่ออกอากาศและรายการ ตลอดจนขอเสนอแนะในการปรับปรุงรายการโทรทัศน์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา ของนิสิตสื่อสารมวลชน ระดับปริญญาตรี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น ๒ ขั้น ขั้นแรกเลือกสำรวจสำรวจเวลาออกอากาศและปริมาณของการจัดแบ่งรายการ ของสถานีโทรทัศน์ทั้ง ๔ แห่งทั้งก่อการ ในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยใช้วิธีสำรวจจากแผนผังการออกอากาศ และจากการบันทึก เวลาการออกอากาศและรายการของสถานีแต่ละแห่ง สำหรับในขั้นที่สอง เพื่อที่จะศึกษา ถึงลักษณะการชม ความสนใจ ความคิดเห็น และขอเสนอแนะในการปรับปรุงรายการโทรทัศน์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา ของนิสิตสื่อสารมวลชนระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้สร้าง แบบสอบถามขึ้นดังนี้ ประกอบด้วยคำถามเป็นตอน ๆ เรียงลำดับตามความวัตถุประสงค์ ของการวิจัยที่ตั้งไว้ หลังจากทำ Pre-test และแก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้ว ก็นำ ไปแจกให้กับประชากรที่เลือกไว้ ซึ่งเป็นนิสิตของแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชา สัมพันธ์ สาขาวิชาสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนักศึกษาของแผนกอิสระ วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยเลือกมาเฉพาะผู้ที่ กำลังเรียนวิชาเกี่ยวกับการจัดรายการโทรทัศน์ ในภาคการศึกษาสอง ปีการศึกษา ๒๕๔๘

เห็นนั้น การแจกแบบสอบถามบุรุจัยโดยทีก็ต่อไปทางอาจารย์สอนโดยขอเวลาในช่วง ๗๐ นาทีสักห้าของชั่วโมงการสอนสำหรับการตอบแบบสอบถาม บุรุจัยใช้วิธีแจกและเก็บแบบสอบถามความคุยคนเอง สำหรับบุรุจัยไม่สามารถบุรุจัยใช้วิธีขอร้องทางอาจารย์ที่รู้จักวันหัวหน้าชั้นนั้น ติดตามแจกแบบสอบถามให้ออกห้องนั่ง แบบสอบถามแจกไป ๒๙๔ ชุด ได้รับกลับคืน ๒๐๘ ชุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๘๗.๒๗ แต่มาเบรี่ยบเทียบกับจำนวนประชากรที่เลือกไว้ ๒๕๔ คน แต่ไม่สามารถติดตามแจกแบบสอบถามได้ เป็นจำนวนรับกลับคืนมาร้อยละ ๘๔.๘๘

จากผลการสำรวจเวลาออกอากาศของสถานีโทรทัศน์ทั้ง ๔ แห่งค้างค่าวางทัน ในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ สรุปผลของการสำรวจได้ดังนี้

สถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศมากที่สุด คือสถานีไทยโทรทัศน์ช่อง ๔ ออกอากาศวันละ ๘ ชั่วโมง ๘ นาที รองลงมาคือสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๙ ออกอากาศวันละ ๕ ชั่วโมง ๙ นาที สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๙ (ข่าวคำช่อง ๙) ออกอากาศวันละ ๙ ชั่วโมง ๔๔ นาที และสถานีไทยโทรทัศน์สีช่อง ๓ (ข่าวคำช่อง ๒) ออกอากาศคนอยู่ที่สุด วันละ ๘ ชั่วโมง ๗๔ นาที

ผลการสำรวจเพื่อเบรี่ยบเทียบปริมาณรายการที่ออกอากาศของสถานีโทรทัศน์ทั้ง ๔ แห่งค้างค่าวาง รวมมีปริมาณการจัดแต่งรายการมากน้อยเพียงใด สรุปผลการสำรวจได้ดังนี้

สถานีโทรทัศน์ทั้ง ๔ แห่ง จัดรายการประเภทภายนครรับฟังออกอากาศมากที่สุด รองลงมาก็ได้แก่รายการโฆษณาซึ่งมีมากเป็นอันดับสอง

สำหรับรายการออกอากาศของสถานีโทรทัศน์ทั้ง ๔ ชั่วโมงออกอากาศมากเป็นอันดับสอง รองลงมาอีก ได้แก่

สถานีไทยโทรทัศน์ช่อง ๔ ออกอากาศรายการกีฬามากเป็นอันดับสาม

สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๙ และสถานีไทยโทรทัศน์สีช่อง ๓ (ข่าวคำช่อง ๒) ออกอากาศรายการข่าวทั่วๆ มากเป็นอันดับสาม

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๙ (ข่าวคำช่อง ๙) ออกอากาศรายการคนรีประเทวดา ๗ นาที มากเป็นอันดับสาม

สำหรับรายการโทรทัศน์สถานีทั่วๆ นี้ออกอากาศคนอยู่ที่สุด ได้แก่

สถานีไทยโทรทัศน์ช่อง ๔ และสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๙ ออกอากาศรายการความรู้ทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่สุด

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๘ (ขาวดำช่อง ๘) ออกรายการเบยเพร
ความรู้ขององค์การสถาบันการศึกษา และหน่วยราชการทาง ๆ น้อยที่สุด

สถานีไทยโทรทัศน์สีช่อง ๗ (ขาวดำช่อง ๒) ออกรายการสารคดี ละคร
และนาฏกนตร์น้อยที่สุด

สำหรับรายการโทรทัศน์สถานีบางสถานีไม่ได้ออกอากาศเลย ปรากฏว่า
สถานีไทยโทรทัศน์ช่อง ๔ ไม่ได้จัดรายการบันเทิงที่ส่งเสริมความรู้โดยเบpic
โอกาสใหญ่ชุมชนรวมรายการ

สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๘ ไม่ได้จัดรายการโทรทัศน์ศึกษาและรายการเด็ก
สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๘ (ขาวดำช่อง ๘) ไม่ได้จัดรายการสารคดี
โทรทัศน์ศึกษา ธรรมะและศาสนา สุขภาพจิตและอนามัย ไทยปัญหาและตอบปัญหา สครี ภาษา
และวรรณคดี ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ น้ำใจลึกและคนดี ภาพนักทรัพยากร ที่ส่งเสริม
ความรู้ให้กับธรรมะ และรายการบันเทิงที่ส่งเสริมความรู้ โดยเบpic โอกาสใหญ่ชุมชน
รายการ

สถานีไทยโทรทัศน์สีช่อง ๗(ขาวดำช่อง ๒) ไม่ได้จัดรายการวิเคราะห์หรือ
วิจารณ์ขาว โทรทัศน์ศึกษา ธรรมะและศาสนา สุขภาพจิตและอนามัย ไทยปัญหาและตอบ
ปัญหา สครี เด็ก ภาษาและวรรณคดี ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ น้ำใจลึกและคนดี และ
รายการภาพนักทรัพยากร ที่ส่งเสริมความรู้ และให้กับธรรมะ

ตั้งนั้นของคนไทยบ่อยมากหนึ่งที่ได้แก่ สถานีประเทศไทยโทรทัศน์สีช่อง ๒ แห่ง คือ
สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๘ (ขาวดำช่อง ๘) และสถานีไทยโทรทัศน์สีช่อง ๗ (ขาว
ดำช่อง ๒) จัดรายการอยู่ในรูปแบบ และมีรายการที่ให้การศึกษาน้อยกว่าสถานีประเทศไทย
โทรทัศน์ขาว ซึ่งได้แก่ สถานีไทยโทรทัศน์ช่อง ๔ และสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๘

จากการขอรับแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการชมรายการโทรทัศน์ของนิสิต
สื่อสารมวลชนระดับปริญญาตรี สรุปผลได้ดังนี้

เกี่ยวกับสถานที่ชม นิสิตส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิง ชมรายการโทรทัศน์ที่บ้านก้าวเอง
มากที่สุด รองลงมาทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิง ชมรายการโทรทัศน์สถานที่ไม่แน่นอนแล้วแต่
โอกาส

มีนิสิตชายส่วนน้อยที่สุด ที่ชั้นรายการโทรทัศน์ในที่สาธารณะ สำหรับนิสิตหญิงไม่มี
ผู้ใดที่เคยชั้นรายการโทรทัศน์ในที่สาธารณะเลย

เกี่ยวกับการชั้นรายการ นิสิตส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิง ชั้นรายการโทรทัศน์ทุกวัน
รองลงมาเป็นนิสิตชายชั้นรายการลับภาคที่ ๔ - ๖ วัน นิสิตหญิงชั้นรายการลับภาคที่ ๒ - ๓
วัน

มีนิสิตชายส่วนน้อยที่สุดที่ชั้นรายการโทรทัศน์ เนพะวันเดียวและอาทิตย์ ส่วนนิสิต
หญิงส่วนน้อยที่สุด ชั้นรายการโทรทัศน์ลับภาคที่ ๙ วัน

เกี่ยวกับจำนวนเวลาที่ใช้ชั้นรายการโทรทัศน์ในแต่ละวัน หั้นนิสิตชายและนิสิต
หญิงส่วนมากที่สุดชั้นรายการโทรทัศน์วันละประมาณ ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง รองลงมาเป็นนิสิต
ชายใช้เวลาชั้นรายการโทรทัศน์วันละประมาณ ๒๕ - ๓๐ นาที นิสิตหญิงใช้เวลาชั้นราย
การโทรทัศน์วันละประมาณ ๙ - ๑๒ ชั่วโมง และหั้นนิสิตชายและนิสิตหญิงส่วนน้อยที่สุดใช้
เวลาชั้นรายการโทรทัศน์วันละ ๑ ชั่วโมง ขึ้นไป

เกี่ยวกับการชั้นรายการโทรทัศน์ นิสิตส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิง จะชั้นรายการ
โทรทัศน์เนพะที่ขอบ รองลงมาการชั้นรายการโทรทัศน์ นิสิตชายชั้นรายการที่ให้ความรู้
และประโยชน์ นิสิตหญิงชั้นรายการอะไรก็ได้

นิสิตชายมีส่วนน้อยที่สุดเท่านั้น ที่ชั้นรายการที่ให้ความบันเทิง ส่วนนิสิตหญิงมีส่วน
น้อยที่สุดเท่านั้น ที่ชั้นรายการที่ให้ความรู้และประโยชน์

สำหรับผลของการออกแบบสอบตาม เกี่ยวกับความสนใจในรายการโทรทัศน์
ของนิสิตสื่อสารมวลชนระดับปริญญาตรี สรุปผลได้ดังนี้

รายการโทรทัศน์ต่าง ๆ ที่นิสิตชายให้ความสนใจอยู่ในระดับมาก คือ
รายการข่าวรอบโลก ซึ่งสนใจมากที่สุด รองลงไป ไกด์ รายการวิเคราะห์ข่าว
ทางเดน สรุปข่าวโลกในรอบลับภาค ภาพยันตร์ฟรี และโฆษณาแบบเบื้องตัวอักษรคำโฆษณา
ทางบนรายการขณะที่รายการกำลังดำเนินอยู่ โดยไม่หดหู่พากการแสดง

สำหรับรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ ที่นิสิตหญิงให้ความสนใจอยู่ในระดับมาก คือ
รายการสรุปข่าวโลกในรอบลับภาค ซึ่งสนใจมากที่สุด รองลงไปไกด์รายการภาพยันตร์ฟรี

ชาวรอบโลก สัมมนานักสืบ ข่าวพระราชกรณียกิจ โฆษณาแบบเป็นตัวอักษรคำโอมฯ
ทaben รายการจะที่รายการกำลังค่าเนื่องอยู่ และคนตระสากล

สำหรับรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ ที่นิสิตชายให้ความสนใจอยู่ระดับปานกลาง ก็อ
รายการพูดโลก ซึ่งให้ความสนใจมากที่สุด รองลงไปก็ได้แก่ รายการคนตระสากล
โทรภาพข่าวทางประเทศ ข่าวกีฬา คนตระสากล ข่าวพระราชกรณียกิจ พูดแขกผู้มีเกียรติ
ห้องเคนระทึกใจ ส่องข้างทางรถไฟ Murdoch ของไทย รายงานข่าวจากสหรัฐ นวยเอก
ในรอบสัปดาห์ โลกของเรา มหาวิทยาลัยทางอากาศ คร. อุทิศ แนะนำคนตระสากล สัมมนา
นักสืบ โลกวิทยาศาสตร์ ฟุตบอลค่ารา ข่าววิทยาศาสตร์และนาสเกตบอลล์โลก

ส่วนรายการที่นิสิตชายให้ความสนใจในระดับปานกลางอันดับท้าย ๆ ก็ได้แก่
รายการนวยทะเล เกมทะลุมบอน พระธรรมเหตุนา สอนภาษาอังกฤษของวอลเตอร์
แอนคอนน์ และรายการชุมทางฟ้าบันเทิง ซึ่งอยู่อันดับสุดท้าย

สำหรับรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ ที่นิสิตหญิงให้ความสนใจอยู่ระดับปานกลาง ก็อ
รายการห้องเคนระทึกใจ ซึ่งให้ความสนใจมากที่สุด รองลงไปก็ได้แก่ รายการคนตระสากล
โอมฯ เป็นภารยนทรัตน์ ๆ ประกอบเสียงดนตรีและเสียงพดโอมฯ รายงานข่าว
จากสหรัฐ ปัญหาชิงหลัก โทรภาพข่าวทางประเทศ วิเคราะห์ข่าวทางแคน Murdoch ของ
ไทย มหาวิทยาลัยทางอากาศ ส่องข้างทางรถไฟ พูดโลก นิตยสาร ๔ นาที พูดแขก
ผู้มีเกียรติ ละครพูดแสดงตอนเดียวจบ ข่าวบันเทิง โลกของเรา ข่าวของทางราชการ
แข่งขันตอบปัญหาของการรถไฟ

ส่วนรายการที่นิสิตหญิงให้ความสนใจในระดับปานกลางอันดับท้าย ๆ ได้แก่
รายการแฟชั่นธรรมชาติ ชุมทางฟ้าบันเทิง นาทีทอง วรรณศิลป์บริหารคน และภารยนทร์
ไทย ซึ่งอยู่อันดับสุดท้าย

สำหรับรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ ที่นิสิตชายให้ความสนใจอยู่ในระดับอ่อน คือ
รายการบันไดค่ารา รองลงมา ก็ได้แก่ รายการวรรณศิลป์บริหารคน ละครสันคະເໜນຍ-
ຮັກ ภารยนทร์จีน เสนาบริหารคน ท.บ. พุทธประทีป นักแสดง ງຽນເບາວ กີ່ພໍາສານີທ
ภารยนทร์ชุด "ວິດື້ອົວືດ" คนตระสากล โอมฯ แบบໃຫ້ ழັກໂມໝາເປັນຮາຍກາສຄ
ภารຍනทร์ไทย พອພຫອບ

ส่วนรายการที่สนใจน้อยในอันดับท้าย ๆ ได้แก่ รายการกรุ๊สครี "ผู้หญิงเชิญทางนี้" สังสรรค์ไม่สุร และนาฏศิลป์เรื่องยาวแสดงหลายตอนจบ ซึ่งนิสิตชายส่วนใหญ่น้อยที่สุด

สำหรับรายการทั่ว ๆ ที่นิสิตหญิงให้ความสนใจอยู่ในระดับน้อย คือ รายการคนครี ไทย สมาคมภาษาและหนังสือ กรุ๊สครี "ผู้หญิงเชิญทางนี้" สารานุกรมทางอากาศ ละครพูด เรื่องยาวแสดงหลายตอนจบ ดนตรีลูกทุ่ง จิตวิทยา สอนภาษาอังกฤษของอดีตครอ แอน คอนนี่ มวยทะเล ภาคยนตร์ภูมิปัญญา แมมน นวยปล้ำ ฟุตบอลการ

ส่วนรายการที่สนใจในอันดับท้าย ๆ ได้แก่ รายการ นาฏศิลป์แสดงตอนเดียว รายการ ด้วยหอดูความงามของเวทีราชดำเนินและเวทีลุมพินี และนาฏศิลป์เรื่องยาวแสดงหลายตอนจบ จากผลของการออกแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องประโยชน์ของรายการ

คง ๆ

ความคิดเห็นของนิสิตชายเกี่ยวกับประโยชน์ของรายการทั่ว ๆ ในระดับมาก นิสิตชายคิดว่ารายการข่าวให้ประโยชน์ในการรับฟังเพื่อเตรียมตัวเดินทาง มากที่สุด รายการที่ให้ประโยชน์รอง ตามาก็ได้แก่ รายการสารคดีให้ประโยชน์ในการความรู้ รายการ กีฬาพูดบันเทิงให้ประโยชน์ในการความสนุกสนานเพลิดเพลิน และรายการที่ให้ประโยชน์อย่าง ที่สุด คือ รายการความรู้วิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับการให้ประโยชน์ในการทราบถึงความก้าวหน้าทาง วิทยาศาสตร์ของประเทศไทย ๆ

ความคิดเห็นของนิสิตหญิงเกี่ยวกับประโยชน์ของรายการทั่ว ๆ ในระดับมาก นิสิตหญิงคิดว่ารายการคนครีมีประโยชน์ในการให้ความสนุกเพลิดเพลินมากที่สุด รายการที่ให้ประโยชน์รอง ตามาก็ รายการสารคดีให้ประโยชน์ทางด้านความรู้รองตัว รายการ ข่าวให้ประโยชน์ทำให้รู้ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ รายการกีฬาพูดบันเทิงให้ประโยชน์ทางให้ความ สนุกสนานเพลิดเพลิน และรายการที่นิสิตหญิงคิดว่าให้ประโยชน์อย่างที่สุด คือ รายการความรู้ทาง วิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับประโยชน์ในการทราบถึงความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ของประเทศไทย ๆ

ความคิดเห็นของนิสิตชายเกี่ยวกับประโยชน์ของรายการทั่ว ๆ ในระดับปานกลาง นิสิตชายคิดว่ารายการภาษาและวรรณคดีให้ประโยชน์ในการส่งเสริมความรู้และ เป็นประโยชน์ตอบรับเรียนและนิสิต ในการเรียนวิชาต่าง ๆ มากที่สุด รายการที่ให้ประโยชน์รองลงมา ก็ได้แก่ กีฬาพูดบันเทิง ให้ประโยชน์ในการชมไก่ชนตอนใช้เวลา長 ให้เป็นประโยชน์ รายการภาษาและวรรณคดี ให้ประโยชน์ความรู้ เกี่ยวกับด้านภาษา รายการ เก็งให้ประโยชน์ ทำให้เกิดการพัฒนาในด้านความคิดและจิตใจ รวมทั้งความรู้มากขึ้น

รายงานการศึกษาและค้นคว้าในประเทศไทย ที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาไทย รายงานการศึกษาและค้นคว้าในประเทศไทย ที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาไทย รายงานการศึกษาและค้นคว้าในประเทศไทย ที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาไทย

ความคิดเห็นของนิสิตหญิงเกี่ยวกับประโยชน์ของรายการต่าง ๆ ในระดับปาน

กานง

นิสิตหญิงคิดว่า รายการข่าวมีประโยชน์ในด้านทราบและเห็นสภาพความเป็นจริง
มากที่สุด ส่วนรายการที่ให้ประโยชน์รอง ๆ ไก่แก่ รายการคนต่างด้วยมีประโยชน์ช่วยทำ
ให้ผู้ชมได้พักผ่อนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รายการโทรทัศน์ก็มาให้ประโยชน์ในด้าน
ขยายประสพการณ์นักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้ รายการโฆษณาให้ประโยชน์ในด้านทำให้รู้จัก
สินค้าต่าง ๆ ดีขึ้น รายการภาษาและวรรณคดี มีประโยชน์ให้ความรู้ด้านวรรณคดีต่าง ๆ
และประโยชน์รองลงมาของรายการนี้ ยังให้ความรอบรู้แก่บุคคลทั่วไปอีกด้วย นิสิตหญิง
คิดว่า รายการโทรทัศน์ที่ให้ประโยชน์อย่างสุด ก็คือ รายการธรรมะและศาสนา ในด้านที่ว่า
มีประโยชน์ทำให้เกิดเลื่อมใส และสร้างในศาสนามากที่สุด

ความคิดเห็นของนิสิตชายเกี่ยวกับประโยชน์ของรายการต่าง ๆ ในระดับน้อย

นิสิตชายคิดว่ารายการเบย์เพรความรู้ ขององค์การสถาบันการศึกษา และหน่วย
รายการทาง ๆ ให้ประโยชน์ทำให้มีความรู้ความวางใจของมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันมากที่สุด
และประโยชน์รองลงมาของรายการนี้ บังช่วยในการประกอบอาชีพอีกด้วย สำหรับ
ประโยชน์ของรายการทาง ๆ ในระดับรอง ๆ ลงมาได้แก่รายการสุขภาพจิตและอนามัย ซึ่ง
มีประโยชน์ในด้านทำให้สุขภาพจิตดีขึ้น รายการภาระยกหัวเรื่องลักษณะที่ส่งเสริมความรู้ให้คิด-
ธรรม มีประโยชน์ทำให้ประพฤติคนเป็นพลเมืองดี รายการที่ให้ประโยชน์ในอันดับท้าย ๆ ได้
แก่รายการโฆษณา ซึ่งให้ประโยชน์ทำให้บุตรได้เลือกค่าที่ดี ราคากลาง และรายการละคร ซึ่ง
นิสิตคิดว่ามีประโยชน์อย่างสุด ในเรื่องเกี่ยวกับการให้ความรู้ในการจัดฉาดแสดงและการ
ให้แสง

ความคิดเห็นของนิสิตหญิงเกี่ยวกับประโยชน์ของการต่าง ๆ ในระดับน้อย

นิสิตคิดว่ารายการโฆษณา ในประเทศไทยนั้นในด้านผู้ชื่อให้เลือกค้าที่ราคากู้ยืมมากที่สุด ส่วนรายการที่ไม่ประโยชน์รอง ๆ ลงมา ได้แก่รายการโทรศัพท์ที่กินชา ซึ่งมีประโยชน์ทำให้

การเรียนการสอนดีขึ้น รายการเผยแพร่ความรู้ขององค์กร สถาบันการศึกษาและหน่วยราชการต่าง ๆ ในประเทศไทยในด้านการประกันอาชีพ รายการที่ในประเทศไทยอันดับท้าย ๆ ได้แก่รายการสุขภาพจิตและอนามัย ซึ่งในประเทศไทยทำให้การเรียนหนังสือดีขึ้น และรายการกีฬาซึ่งมีประโยชน์อยู่สุด ในด้านที่ว่าจะทำให้ดีใจเข้มแข็ง รู้จักให้กับผู้อื่น

จากผลของการออกแบบสอบถดถ้วน เกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องความเหมาะสม ในเรื่องจำนวนเวลาที่ออกอากาศ

สำหรับรายการที่ให้ความรู้และการศึกษา

นิสิตชายส่วนใหญ่คิดว่า เวลาที่ใช้ออกอากาศรายงานข่าวพระราชนครินทร์กิจพอที แล้ว รองลงมาเป็นสิ่งที่คิดว่าเวลาที่ใช้ออกอากาศรายงานข่าวธรรมะและศาสนา พอดีแล้ว เช่นกัน ในเรื่องการเพิ่มเวลาออกอากาศรายงานพระราชนม์ไว้มากขึ้น

นิสิตชายส่วนใหญ่คิดว่าควรเพิ่มเวลาออกอากาศรายงานข่าวรอบโลก รองลงมา กิจกรรมเพิ่มเวลาออกอากาศรายการโทรภาพข่าวทางประเทศ

ในเรื่องเกี่ยวกับข่าวรถเวลาออกอากาศรายการอะไรบ้าง ปรากฏว่ามีนิสิตชายน้อยที่สุด ที่คิดว่าควรลดเวลาออกอากาศรายการวิเคราะห์ หรือวิจารณ์ข่าว และไม่มีนิสิตคนใดเลยคิดเห็นว่าควรลดเวลาออกอากาศ รายการข่าวรอบโลก

นิสิตหญิงส่วนใหญ่มีความคิดว่า เวลาที่ใช้ออกอากาศรายงานธรรมะและศาสนา พอดีแล้ว รองลงมาเป็นนิสิตหญิงคิดว่าเวลาที่ใช้ออกรายการสตรีและแม่บ้าน พอดีแล้ว

นอกจากนี้นิสิตหญิงส่วนใหญ่มีความคิดว่าควรเพิ่มเวลาออกอากาศรายการข่าวรอบโลก และรองลงมาเป็นนิสิตหญิงคิดว่าควรเพิ่มเวลาออกอากาศรายการสรุปข่าวรอบโลก และมีนิสิตหญิงน้อยที่สุดคิดว่าควรเพิ่มรายการสตรีและแม่บ้าน

ส่วนเวลาของรายการออกอากาศที่ควรลดนั้น นิสิตหญิงเห็นว่า ควรลดเวลาออกอากาศ รายการบันเทิงที่ส่งเสริมความรู้ โดยเป็นโภคภานุสูตร เช่นเรื่องราวรายการ และไม่มีนิสิตหญิงเลยเห็นว่า ควรลดเวลาออกอากาศรายการข่าวรอบโลก

สำหรับรายการให้ความบันเทิง

นิสิตชายส่วนใหญ่เห็นว่า เวลาที่ใช้ออกอากาศรายการดนตรีไทยสากล พอดีแล้ว

รองลงมานิสิตชายเห็นว่า เวลาออกอากาศที่รายการคุณครีไทย และคุณครีสาวก พอดีแล้ว เช่นกัน

ส่วนเรื่องเพิ่มเวลาออกอากาศจะไรมากันนั้น นิสิตชายส่วนใหญ่คิดว่าควรเพิ่มเวลาออกอากาศภาพยนตร์ร่วง

สำหรับเรื่องลดเวลาออกอากาศรายการอะไรบาง นิสิตชายส่วนใหญ่มีความคิดว่าลดเวลาออกอากาศภาพยนตร์ญี่ปุ่น

นิสิตหญิงส่วนใหญ่คิดเห็นว่าเวลาออกอากาศรายการจะครึ่ง และคุณครีไทยสาวก พอดีแล้ว รองลงมา มีนิสิตหญิงเห็นว่าเวลาที่ใช้ออกอากาศรายการคุณครีสาวก พอดีแล้ว

ส่วนเรื่องควรเพิ่มเวลาออกอากาศจะไรมากันนั้น นิสิตหญิงส่วนใหญ่คิดว่าควรเพิ่มเวลาออกอากาศรายการคุณครีไทย

สำหรับเวลาของรายการที่ควรลดนั้น นิสิตหญิงส่วนใหญ่คิดเห็นว่าควรลดภาพยนตร์ญี่ปุ่นลง

สำหรับรายการค้าน้ำมัน

นิสิตชายส่วนใหญ่เห็นว่าเวลาที่ออกอากาศรายการน้ำมันแบบ เป็นภาพยนตร์สั้น ๆ ประกอบเสียงดนตรี และเสียงพูดโฆษณา พอดีแล้ว

รายการที่ควรเพิ่มเวลาอันนี้นิสิตชายส่วนใหญ่คิดว่าควรเพิ่มเวลาออกอากาศรายการน้ำมันแบบ เป็นตัวอักษรคำน้ำมันแบบบรรยายขณะที่รายการดำเนินอยู่ โดยไม่ต้องหยุดพักการแสดง

ส่วนเวลาออกอากาศที่ควรลดนั้น นิสิตส่วนใหญ่มีความคิดว่าลดรายการน้ำมันแบบใช้机械化เป็นรายการสุด

นิสิตหญิงส่วนใหญ่เห็นว่า เวลาที่ใช้ออกอากาศรายการน้ำมันแบบ เป็นภาพยนตร์สั้น ๆ ประกอบเสียงดนตรีและเสียงพูดโฆษณา พอดีแล้ว

รายการที่ควรเพิ่มเวลาออกอากาศ นิสิตหญิงส่วนใหญ่คิดว่าควรเพิ่มเวลาออกอากาศรายการน้ำมันแบบ เป็นตัวอักษรคำน้ำมันแบบบรรยายขณะที่รายการกำลังดำเนินอยู่ โดยไม่ต้องหยุดพักการแสดง

ส่วนเวลาของรายการออกอากาศที่ควรยกนั้น นิสิตหყุงส่วนใหญ่คิดว่า การออก
รายการโฆษณาแบบใช้โฆษณาเป็นรายการสด

จากผลของการออกแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการ
โทรทัศน์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา

ขอเสนอแนะของนิสิตสื่อสารมวลชนระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับการดำเนินงานของ
สถานีโทรทัศน์

นิสิตชายส่วนมาก ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าให้สถานีโทรทัศน์ทุกแห่งรวมมือกันจัดทำ
สมาคมควบคุมนโยบาย และการดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์ขึ้นเป็นแบบควบคุมกันเอง
ข้อเสนอแนะรองลงมา ได้แก่ ให้ลงโฆษณาในสถานีโทรทัศน์ ที่ฝ่ายนักกฎหมายบังคับอย่างเด็ดขาด เช่น
การเผยแพร่ภาระรายการที่เสื่อมเสียคือปัจจันธรรมอันดีของไทย ซึ่งข้อเสนอแนะดังกล่าวมีอยู่
ในระดับมาก

ส่วนข้อเสนอแนะที่มีนิสิตชายเห็นด้วยในระดับปานกลางคือ การให้มีหน่วยงาน
ของรัฐเพียงหน่วยงานเดียวที่กำหนดนโยบาย และควบคุมการปฏิบัติงานของสถานีทุกแห่ง
ในประเทศ

นิสิตหყุงส่วนมาก ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าให้ลงโฆษณาในสถานีโทรทัศน์ที่ฝ่ายนักกฎหมายบังคับอย่างเด็ดขาด เช่น การเผยแพร่ภาระรายการที่เสื่อมเสียคือปัจจันธรรมอันดีของไทย
ข้อเสนอแนะรองลงมา ได้แก่ ในสถานีโทรทัศน์ทุกแห่งรวมมือกันจัดทำสมาคมควบคุมนโยบาย
และการดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์ขึ้นเป็นแบบควบคุมกันเอง ซึ่งข้อเสนอแนะดังกล่าวมีอยู่
ในระดับมาก

ส่วนข้อเสนอแนะที่มีนิสิตหყุงเห็นด้วยในระดับปานกลางคือ ให้มีหน่วยงานของ
รัฐเพียงหน่วยงานเดียวที่กำหนดนโยบาย และควบคุมการปฏิบัติงานของสถานีโทรทัศน์ทุกแห่ง
ในประเทศ

ขอเสนอแนะค่านรายการทาง ๆ

นิสิตชายส่วนมาก ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมการวิจัยค้นคว้าในโทรทัศน์ให้
กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อนำผลการวิจัยทาง ๆ นั้น มาพิจารณาเป็นแนวทางปรับปรุงรายการ
โทรทัศน์ให้มีคุณค่าต่อการศึกษามากยิ่งขึ้น ขอเสนอแนะรองลงมา ได้แก่ ส่งเสริมการถ่ายทอด

รายการสคที่เป็นรายการสำคัญและเป็นสิ่งที่ทุกคนควรทราบ ควรส่งเสริมความรู้เจ้าหน้าที่จัดรายการ จัดเวลาออกอากาศให้เหมาะสมสำหรับประเภทผู้ชม รักษามาตรฐานการจัดรายการให้เป็นไปตามที่กฎหมายบังคับของสถานีโทรทัศน์ หรือสมาคมฯ วางไว้ กรณีการกลั่นกรองเลือกเฟ้นผู้ที่จะมาทำหน้าที่ผลิตรายการ หรือจัดรายการ ขึ้นขอเสนอแนะเหล่านี้อยู่ในระดับมาก

นิสิตหญิงส่วนมาก ได้เสนอแนะว่า ให้ส่งเสริมการถ่ายทอดรายการสคที่เป็นรายการสำคัญและเป็นสิ่งที่ทุกคนควรทราบมากที่สุด ข้อเสนอแนะในอันดับรองลงมาดังนี้แก่ จัดเวลาออกอากาศให้เหมาะสมสำหรับประเภทผู้ฟัง ในสถานีการศึกษาสื่อสารมวลชน หรือโสดทัศนศึกษา ส่งเสริมในการยลตนักจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพใหม่ขึ้น โดยบรรจุวิชาการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา การเขียนสคริปต์บทเรียนเข้าไว้ในหลักสูตร ส่งเสริมความรู้เจ้าหน้าที่จัดรายการ มีการกลั่นกรองเลือกเฟ้นผู้ที่จะมาทำหน้าที่ผลิตรายการและจัดรายการทางโทรทัศน์ ส่งเสริมการวิจัยด้านโทรทัศน์ในวงกว้างขึ้น เพื่อนำผลมาเป็นแนวทางการปรับปรุงรายการโทรทัศน์ให้มีคุณค่าต่อการศึกษามากยิ่งขึ้น ขึ้นขอเสนอแนะเหล่านี้อยู่ในระดับมาก

ขอเสนอแนะที่นิสิตชายและหญิงเห็นด้วยในระดับปานกลาง คือ เรื่องขอความช่วยเหลือจากเจอกันหึ้นในด้านการเงิน และความร่วมมือทาง ๆ

ขอเสนอแนะด้านโฆษณา

นิสิตชายส่วนมากเห็นว่า ควรห้ามโฆษณาในท่านองเชิญชวน หรือส่งเสริมการเลี่ยงโทรศัพท์ที่มีลักษณะเป็นการพนัน มากที่สุด ขอเสนอแนะรองลงมาดังนี้คือ ควรห้ามโฆษณาสินค้าบางชนิด เช่น อาวุธสงคราม ๆ สุราของมนุษย์ ยาปลุกเซ็กส์ ฯลฯ ควรห้ามโฆษณาที่เกินความจริง ทำให้คนหลงเชื่อ งมงาย ก่อให้เกิดความเดือดร้อนโดยทั่วไป การโฆษณาไม่ใช่จะเป็น คำพูด ทาง ภาพนิ่ง หรือภาพนิ่ง กรณีศึกษาการทำข้อความประเมต์ ขอเสนอแนะทาง ๆ เหล่านี้อยู่ในระดับมาก

นิสิตหญิงส่วนมากเสนอแนะว่า ควรห้ามโฆษณาที่เกินความจริง ทำให้คนหลงเชื่อ งมงาย ก่อให้เกิดความเดือดร้อนโดยทั่วไป มากที่สุด ขอเสนอแนะในอันดับรอง ๆ คือ

ควรห้ามโฆษณาลินคานบังชันดิ เรน อาร์คติก ๆ สุราของมนุษย์ ยาปลูกเซก์ฯ ฯ
ควรห้ามโฆษณาในทำงเชิงชวน หรือส่งเสริมการเสี่ยงโชคที่มีลักษณะเป็นการพนัน การ
โฆษณาไม่ว่าจะเป็นคำพูด ทาง ภาพนิ่ง หรือภาพนิ่ง ความมีศิลปการทำขึ้นอย่างปราณีต
พิถีพิถัน ขอเสนอแนะเหล่านี้ล้วนสิ่งเด่นด้วยในระดับมาก

ขอเสนอแนะที่นิลิตชัยและหญิงเด่นด้วยในระดับปานกลาง ก็อ ควรไม่มี
รายการโฆษณาเลย หรือมีก็แต่น้อย โดยเปลี่ยนให้รู้เรียกเก็บภาษีเครื่องรับจากผู้ที่มีเครื่อง
รับโทรศัพท์ทุกคน

ขอเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าเรื่องราวดังนี้ ๆ เกี่ยวกับโทรศัพท์
โดยเฉพาะค้านการจัดรายการโทรศัพท์ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของทางสถานี
โทรศัพท์หลายแห่ง โดยใช้วิธีสอบถามเจ้าหน้าที่ของทางสถานี การขอเข้าชมกิจกรรมทาง
ของทางสถานี รวมทั้งการศึกษาผลการวิจัยด้านโทรศัพท์แล้ว ๆ มา ประกอบกับการ
พิจารณาผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้เห็นข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่มีควรจะแก้ไข และ
ดำเนินการให้ดีขึ้น เพื่อปรับปรุงรายการโทรศัพท์ของสถานีต่าง ๆ ในไกด์มารฐานสูงขึ้น
และเป็นประโยชน์แก่การศึกษาทางทรงและทางอ้อม ซึ่งวิธีค้นคว้าและการต่าง ๆ นั้นจะต้อง^๑
อาศัยบุคลากรฝ่ายด้วยกัน ก็อ

๑. รู้�述
๒. สถานีโทรศัพท์ต่าง ๆ
๓. สถาบันการศึกษาค้านสื่อสารมวลชน และโทรศัพท์ศึกษา
๔. ผู้รุ่มนโดยเฉพาะนิสิตสื่อสารมวลชนระดับปริญญาตรี

ขอเสนอแนะครอบรู้述

๑. รู้述เมื่อออกกฎหมายเบี่ยงและข้อบังคับใด ๆ เกี่ยวกับการควบคุมและกำหนดค
นโยบายในการดำเนินงานค้านทาง ๆ ของสถานีโทรศัพท์แล้ว ควรจะมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการ
การ หรือเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะชั้น เพื่อคุ้มครองและควบคุมการดำเนินงานของสถานีโทรศัพท์ต่าง ๆ

อย่างใกล้ชิด เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่รัฐได้ตั้งไว้ และควรให้อำนาจคณะกรรมการ
ชุดนี้ ๆ ในการวางแผนการตักเตือน หรือลงโทษโดยอย่างเฉียบขาด เพื่อไม่ให้เป็นตัวอย่าง
แก่สถานีโทรทัศน์อื่น ๆ คณะกรรมการท่องเที่ยวฯ ควรจะประกอบด้วยเจ้าหน้าที่หลายฝ่าย
ด้วยกัน คือ เจ้าหน้าที่จากการประชารัฐมัพน์ อาจารย์มหาวิทยาลัยที่สอนในคณะ หรือ
แผนกวิชาสื่อสารมวลชน หรือโสตหัศนศึกษา และเจ้าหน้าที่จากสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ ทุกแห่ง

๒. รัฐบาลควรให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนในการเงิน แก่สถานี
โทรทัศน์ต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น โดยที่อ่าวกิจการสื่อมวลชนประเทณี เป็นการบริการสาธารณะ
ที่สำคัญอย่างหนึ่งของรัฐ ที่จะให้แก่ประชาชน

๓. เพิ่มความช่วยเหลือด้านงบประมาณ แก่สถาบันการศึกษาที่จัดสอนวิชาสื่อสาร
มวลชน และโสตหัศนศึกษา เพื่อให้จัดทำอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ ที่มีความรู้และ
เชี่ยวชาญทางด้านโทรทัศน์มาสอนมากขึ้น รวมทั้งเพื่อการจัดทำซื้อปุ่มกรุงเทพฯ สำหรับ
ประกอบการสอนของอาจารย์ และการฝึกหัดของนิสิตใหม่มากขึ้น เช่น การจัดซื้อเครื่องบันทึก^{ภาพ} (Vedio tape) และกล้องโทรทัศน์ เป็นทัน

๔. รัฐบาลควรขยายงานโรงเรียนการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการฝึกอบรมด้าน^{โทรทัศน์}ใหม่มากขึ้น เช่น จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการจัดรายการ การเขียนบทโทรทัศน์
และการฝึกการแสดงต่าง ๆ อย่างน้อยปีละ ๑ - ๖ ครั้ง

๕. รัฐบาลควรมอบหมายให้กรมประชาสัมพันธ์ หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้าน^{โทรทัศน์} มีหน้าที่ในการตรวจสอบรายการโทรทัศน์ของสถานีต่าง ๆ เป็นประจำ เพื่อ^{คุ้มครองเด็ก} ป้องกันเด็กจากอาการที่อาจเป็นผลของการดูรายการเหล่านั้น ให้เด็กได้รับความปลอดภัย^{จากการดูรายการโทรทัศน์} และทำการประเมินผลเสนอให้รัฐบาลทราบ เป็นประจำอย่างน้อย^{ปีละ ๑ - ๒ ครั้ง}

ขอเสนอแนะแก่สถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ

๖. สถานีโทรทัศน์ควรจัดรายการที่ให้ความรู้ และการศึกษามากขึ้น โดยลด
จำนวนรายการประเทพบัญชีลง

๖. ควรจะลดจำนวนโฆษณา โดยเน้นการโฆษณาแทรกในระหว่างรายการ
ควรจะให้เนื้อหาโดยเปลี่ยนมาเป็นโฆษณาแบบที่ตัวอักษรทางน้ำเงินรายการจะแสดง หรือ
อาจจะเปลี่ยนวิธีการโฆษณาเป็นแบบใช้ตัวอักษรทางน้ำเงินรายการจะแสดงที่รายการกำลังดำเนิน
อยู่ โดยไม่ต้องหยุดพักการแสดงไปมากขึ้น เพราะไม่เป็นการขัดจังหวะการชมของผู้ชม
ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งก็จะได้รับความสนใจจากผู้ชมมากขึ้น เพราะในขณะนั้นผู้ชม
ก็กำลังมองดูที่รายการนั้นอยู่แล้ว แต่ถ้าเป็นแบบหยุดการแสดงและมีโฆษณาแทรกเรื่อยๆ
ผู้ชมอาจเบื่อหน่ายไม่นสนใจ เวลาหยุดโฆษณาอาจจะหันไปทำอื่นอย่างอื่น ๆ แทน ทำให้การ
โฆษณาแน่นเสียบลดประสิทธิภาพไปด้วย เพราะไม่ได้รับความสนใจจากผู้ชม

๗. สถานีควรจัดรายการเป็นช่วง ๆ ในเหมาะสมกับประเภทผู้ชม เช่น จัด
รายการเด็ก หรือรายการที่ให้การศึกษาไว้ในตอนเย็น หรือหัวค์ ส่วนรายการภาพยนตร์
บันเทิงที่หนักไปในด้านอาชญากรรม多了 ให้จัดไว้ในภาคคึก

๘. สถานีต่าง ๆ ควรจัดรายการละครบรือภาพยนตร์บันเทิงที่สอดแทรกความรู้
และให้คือธรรมในมากขึ้น เพราะจะได้รับความสนใจมากขึ้น และผู้ชมวัยเด็ก ๆ ไม่สามารถ
กว่าใช้วิธีการให้กันมาพูด หรือสอนให้ฟัง แต่เมื่อหัวใจกระตือรือร้นรับผู้สร้างละครหรือภาพ-
ชนกรประเภทอยู่บ้างอย่างตื้อ อย่างสร้างแบบถูกผู้ชม หรือสอนผู้ชมจนมากเกินไป เพราะ
อาจจะทำให้ผู้ชมเกิดความรังเกียจรายการขึ้นมากได้ อีกประการหนึ่งการสร้างเนื้อเรื่อง
แบบมือกันหารเข้ามาเกี่ยวข้อง อาจทำให้เด็กเกิดความเข้าใจผิด ๆ ได้ ซึ่งจะต้องระวัง
ให้มาก

๙. การเลือกผู้เข้าทำงานแต่ละฝ่ายของทางสถานีโทรทัศน์ โดยเฉพาะฝ่าย
รายการ ควรจะมีมาตรฐาน กำหนดวิธีการรับเข้าทำงาน คือจัดให้มีการทดสอบความ
สามารถ โดยปฏิบัติเหมือนกันทุกสถานี และตัดระบบพากพ้องออกใหม่ให้หมด เชื่อว่าจะทำ
ให้สถานีต่าง ๆ ได้ในที่สุด และมีความสามารถเข้าทำงานกับทางสถานีมากขึ้น นอกจากนี้
การรับคนเข้าทำงานบางฝ่ายควรจะได้กำหนดคุณวุฒิและคุณสมบัติของผู้ทำงานไว้ด้วย เช่น
ฝ่ายช่าง หรือฝ่ายรายการ เป็นตน

๖. ควรจัดให้มีการถ่ายทอดสคริปต์รายการนอกสถานที่มากขึ้น โดยพิจารณาถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ความสนใจของผู้ชม และประโยชน์ที่ผู้ชมจะได้รับเป็นสำคัญ

๗. ควรจะภาคขันเกี่ยวกับโฆษณาของทางสถานี ในเรื่องภาษาที่ใช้ และการแสดงทาง ๆ ที่จัดออกอากาศ โดยพิจารณาถึงเรื่องผู้แสดง การแต่งกาย และคำพูดทาง ๆ และถ้าเป็นไปได้ รายการที่จะออกอากาศทาง ๆ ของสถานี ควรจะบันทึกไว้วยเครื่องบันทึกภาพก่อนทุกรายการ เพื่อตัดปัญหาการแสดงบางอย่างที่อาจเกิดขึ้นได้ และจะได้แก้ไขได้ทัน

๘. การจัดทำข่าวภายในประเทศ ควรจะหาข่าวที่มีสาระสำคัญมาเสนอให้มากขึ้น เพราะเหตุที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ข่าวในประเทศส่วนมาก เป็นข่าวที่ไม่น่าสนใจหรือส่งเสริมความรู้แก่ผู้ชมโดย เน้น ข่าวนโยบายรัฐมนตรีไปยังชุมชน หรือแจ้งประกาศนียบต์เป็นตน

ข้อเสนอแนะแก่สถาบันการศึกษาด้านสื่อสารมวลชน และโสดหัตถศิลป์

๙. ควรจะจัดหลักสูตรสอนเกี่ยวกับวิชาทางโทรทัศน์ให้มากขึ้น เช่น วิชาการจัดรายการโทรทัศน์การศึกษา การเขียนบทโทรทัศน์ และการใช้อุปกรณ์โทรทัศน์ นอกจากนี้ ควรจะมีการสอนภาคปฏิบัติควบคู่ไปกับการสอนภาคทฤษฎีทุกวิชาด้วย

๑๐. ควรจัดสร้างห้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการฝึกหัดใช้เครื่องมือทาง ๆ ชั้น เช่น การใช้เครื่องมันที่ภาพและกล้องโทรทัศน์ นอกจากนี้ควรจะให้เนื้อหาที่น่าสนใจให้ฝึกหัดการจัดรายการขึ้นจริง ๆ และโครงการก่อ ๆ ไปควรจะจัดให้มีการเผยแพร่รายการที่น่าสนใจให้ดักทั่วไปในมหาวิทยาลัย โดยใช้ระบบโทรทัศน์วงจรปิด และอาจจะขยายการส่งภาพไปยังมหาวิทยาลัยที่ใกล้เคียงได้ ซึ่งโครงการนักข่าวอยู่กับงบประมาณนั้นเอง

๑๑. ควรจัดเวลาสอนเกี่ยวกับวิชาการจัดรายการโทรทัศน์การศึกษา ไว้ในช่วง ๗๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. เพราะในระยะนี้ ทางเด็กบาลานครกรุงเทพฯ (เดิม) จัดรายการโทรทัศน์กีฬาขั้นทางสถานีไทยโทรทัศน์ช่อง ๔ ซึ่งการสอนบางครั้ง อาจารย์สอนอาจารหานะเกื่องรับมาเป็นรายการให้เนื้อหาใหม่ เพื่อทำการวิจารณ์หรือติชมประกอบการเรียนในวิชาดังกล่าวด้วย

๖. ควรจัดให้มีการพิคต์และร่วมมือกันระหว่างสถาบันการศึกษาสื่อมวลชนและ
โสตหัศนศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องหลักสูตรการศึกษาค้านโทรทัศน์ หรือ
การแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนระหว่างกัน เป็นตน

ขอเสนอแนะสำหรับผู้ชุมโถยเฉพาะนิสิตสื่อสารมวลชนระดับปริญญาตรี
นิสิตควรจะมีความสนใจเกี่ยวกับรายการต่าง ๆ ซึ่งออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์
ทุกแห่งใหมากขึ้น และอาจจะเขียนเป็นข้อวิจารณ์ติชมเป็นบางเรื่องสักไปลงหนังสือพิมพ์
หรือส่งไปให้เจ้าหน้าที่ระดับสูงของสถานีโทรทัศน์นั้น ๆ ได้รับทราบความคิดเห็น ซึ่งอาจ
จะเป็นประโยชน์สำหรับการปรับปรุงข้อบกพร่องนั้น ๆ ให้ดีขึ้น